

מסורת הש"ס

השוכר את הפועל

פרק חמישי עבודה זרה

ע.

עין משפט
גרי מוצה

ע"א א מ"י פ"ב מהל'
מחללות אסורות
הלה טו טו"ע י"ד פ"י
קטע ספ"ק י"ד
ב מ"י שם הל' כל סמך
לא"ן קמח טו"ע י"ד
פ"י קמח פ"ג
א ב מ"י שם הל' כ
סמך שם טו"ע י"ד
פ"י קטע ספ"ק ט'
ב ד מ"י שם הל' כ
כ סמך שם טו"ע
י"ד פ"י קמח ספ"ק ד
ופ"י ה ו"י קטע ספ"ק ה
כסא:
ב מ"י שם הל' ע'
סמך שם טו"ע י"ד
פ"י קטע ספ"ק:
ד ז טו"ע שם ספ"ק:
ט מ"י פ"ב מהל'
מחללות אסורות
הלה כ סמך לא"ן קמח
טו"ע י"ד פ"י קטע ספ"ק
ט'
א ב מ"י שם הל' טו
טו"ע שם ספ"ק י"א:

חמס מותר כדפרישית דלא חיישין כלל לכתחילה לעשות כח
החמס או לחזור ולהסירו כדמשמע לפי הפשט ומ"מ נכון להחמיר
לכתחילה אך דיעבד אין להפסיד כיון דאיכא חומס אפי' בלא כתב
ומכירו כדפרישית ומיהו אין נכון אם אין אותם חומס אחד מלכותיות
כ"א ממגופות טיט כדפרישית דמגופת
טיט חשיבא חומס אחד או ודאי אינו
מותר בלא כתב או הכרה אלא אם כן
ראה הש"י שנשאלו לו ה"ן קודם לכן
אם ה"ן שהכל נמכר חומס אחד מלכותיות
הכיר את הכלי בטעניות עין ואפילו
אינו מכיר בחומס לפי שלא היה חמס
באותה שעה דל"כ נהי דלא חיישין
ליופא מ"מ מנין לנו שהוא אומר
חבית של יין שגלה לו חבירו שמה
החליפו העובד כוכבים חבית אחר
שהיה בו יין כמגופה טיט שגם
חביות יין עובדי כוכבים פעמים
שמגופים טיט כמו כן נ"ר שיהיה
נסתם לגמרי הנקב קטן שקורין
שופרא"ל כלע"ז כדקאמר תלמודא
משום ש"כא אכל כשהוא חמס
באותיות אין לחוש לכל זה דודאי
האותיות לא עשאן כי אם ישראל
ומ"מ אין למסור על המגופה של טיט
אך נכון הדבר לסמוך פי חבית ולתת
עור הסמימה קטוע במסמרות ולכתוב
אותיות חז"ן על העור וחז"ן על
דופני קרשי החבית שגם יגיבה עובד
כוכבים העור לא ידע ליישוב ככתחילה
ולתת חשוק שקורין זקנ"א חבית
העגולים במקום שמחברים אל דופני
החבית ולקובעו שם במסמרים מפני
הנעוטה המחוכה שם סבי שוליו
שלא יוכל העובד רבינו לקנ"א חבית
דרך שם ולתוכן אחר כן במקומן
הראשון וכן הכחות לחמור ולקבוע
עליהם עור במסמרים או יקבעו
נסרים לכתוב כל השולים והכחות
בסגנון זה פירש רבינו ברוך על
החמימה בפסק ומיהו נראה שכל זה
אינו כי אם לכתחילה אבל דיעבד
חיישין לדברי רבינו יצחק בן יהודה
כדפריש' לעיל דלף בהסרת הנעוטה
ירא הוא פן יתקלקל החבית בכך ולא
יוכל לתקן ככתחילה מיהו אין לאסור
גם זה דיעבד ומ"מ טוב להחמיר
כדברי רבינו ברוך הוה"ל ונפק מפומיה
ועוד דפירש רבינו ברוך שצ"ח שישלם
כתב עם החומס או שיחזור (לראות)
ופירש רש"י בשם ר"י דכל מה שאנו
אוסרים בהודיעו שהפליג היינו דוקא
כשיש לחוש שמה עובד כוכבים נגד
יין ונתן מים תחת החסרון או החליף
טוב כע' אכל מקום שאין לחוש לכך
כגון במקום מעבר בני אדם אפילו
הם עובדי כוכבים דמרת העובד
כוכבים לגנוב אע"ג דהודיעו שהפליג
מותר ולא חיישין שמה נגע כיון
שהעובדי כוכבים בזמן הזה אינם בני
ניסוך כך פירש רש"י מיהו נראה
(ו) זה דהיינו דוקא בחביות או
בדדורים שאין להם רק פתח קטן
למעלה אבל גינת או קנקן וכו' שיש
צ"י ודוקא הי"ן שעל הדולבני שרי
דמתן במתני' ויכא קמ"ל דקל כל"י
פתחו חביתא טובא. הכל לאו

יכא דין נסך לא תקיף לכו. לנסוכי: כמריסו גירא. דנפקא
לכו לנסוכי: דלכדי ביזא שרי. אף בשמיה דמירתה ולא נגע:
דכא ביזא והאי ביזא אסור. אף בהנאה. וכשאין נתפס על כניסתו
כנגד עסקין שהיה לו חלק ב"ן דאי נתפס עליו כנגד כליה שרי.
ואת דגרסי הו' ביזיני בדשא חורין
וסדקין ונקיעין. ונקיעין שומותין מתרגמו
ובזמיה: ישראל בעליונה ועובד כוכבים
במחשבה. ויין בתחומה ישראל
רואה למלעלה: שרי. כל שרי דהכא
שרי אף בשמיה דהא לא נגע קאמרינן
ולומר לכן נכנסתו סמכא דעמיה
ולא מירתה דכי על לך ביתא מעיקרא
אדעתא לנסוכי על סכר אי משכחו
לי אשתמיטא. ואע"ג דנמנע הי"ן
לית ליה לאשתמיטא אסור דאי לאו
לנסוכי על למה ליה דעיל ולא דמי
למנע עובד כוכבים בחומסו (פ"ג). דהתם
ביון דכרשות עיל וידעין למאי עיל
כל זמן שלא הודיעו סמכא מותר
דסכר אי נגעא השתא אמי וחזי לי:
ואי לית ליה לאשתמיטא שרי (ו) וכיון
דבזבול הוא על כניסתו מירתה ולא
נגע: נגעל הפונדק. ונתיחד עובד
כוכבים עם הי"ן או שאלמר ישראל
לעובד כוכבים שמור עמוד מנחון
ושמור: אסור. דחיישין דלמא על
כיון דל"ל שמור סמכא דעמיה דמפלגי
מניה: שפורא דבי שמיש. של ערב
שבת שהיו חוקעין להכדיל בין קדש
לחול: ואי משום שכתא. ופ"ג דמכא
דעמיה דעובד כוכבים משום דלא חזי
ישראל בשנתא האמר לי איסור
גיורא כו'. פחות פחות מד' אמות.
ועומד לפוש וליכא עקירה מתחילת ד'
לסוף ארבע: עשא. נתחבא: ספק
ביאה. דלא ידעין עובד כוכבים אי
על לא על טהור ומשום הכי שרי
דשי לן ספק ביאה מניחא ודאי וספק
מגע: בקעה. שדות הרבה זו אכל
זו בימות הגשמים שזרועה היא ואין
רבים דורסין אותה והו' רשות היחיד
לעומתה וספיקא שארעה בה הו'
ספיקא טמא: וטומאה בשדה פלוגות.
בחת מן השדות ואין אנו יודעין איהו
האי: הלכתי במקום הלו. כבקעה
זו: ספק מגע טמא. דלמר נכנסתי
לשדה שהטומאה בה ואיני יודע אם
נגעתי בטומאה אם לא: כיון דאיכא
דפסחי חביות לשום מנוחא. וכיון דחזו
דחמרא הוא פרשי דנגיזותיהו
טרידי ולא מנסכי: הו' ספק ספיקא.
ספק ישראל ספק עובד כוכבים ופ"ג
עובד כוכבים ספק נגע ספק לא נגע
וכא אפילו רגנן מודו וי' פלגי רגנן
עליה דר"א הכי דמליא שדה
טומאה דאי על לה לא אפשר
דלא האכיל דליכא אלא חד ספק:
רבינא

הגהות הב"ח

(א) גם הוא אסור. (ב) כ"כ ע"פ ר"י איתא
עובדא כי לא הוא כמכא
ע"פ גמ' רש"י ופ"ג:
(ג) רש"י ד"ה ואי רית
וכי דריון דכסא:
(ד) תוס' ד"ה (נדק)
הקדוש מלי טעמא וכו'
מיהו נראה דהיינו כלל
ומכא כי לא הוא כמכא
מגע וכו' שמשלג מותר
ובדלא אמר לו הו'
טוב ורשותה אי נמי
שאפילו על השולחן
מותר והוא מותר שכל
א' שותה מינו הפסד:

מוסף רש"י

אם נתפס עליו כנגד.
אם עובד כוכבים הלך הוא
ועם אשתו שפתי העיר
עליו ואם יתאחזה יונק
נתפס עליו כנגד. שרי.
בשמיה ואם לאו אסור אף
בהנאה דודאי נגע. וע"ז
הנכנס לבקעה.
הכנס שדות המסומים עד
קר בקעה (פסחים י"ג).
בימות הגשמים. הו'
בקעה רשות היחיד
לעומתה מפני שזרע למה
הורג ואין רשות לכל אדם
ליכנס לה. וק"ל ספק
טומאה ברשות היחיד
ספקי טמא (טעם). בשדה
פלוגות. כלומר בלחם
השדות וידעין על דלתי
הא וכל שדה ופ"ג
מסומות בנזירה (טעם).
במקום הלו. כבקעה זו
(טעם). ספק ביאה טהור.
ירא לא חשיב ליה ספק
טומאה אלא כנגד אסור
אכל איני יודע אם האכיל
אם לא. אכל השתא הו' ליה
ספק ספיקא (טעם). היכא
דמספקא ליה אם נגעם
באותה שדה. ואם תמלא
לומר נגעם ספק אם לא עד
מקום טומאה אם לא
וספק ספיקא הוא וטעוה.
אכל היכא דליכא אלא ספק
מגע. דשפטיא ליה דנגעם
באותה שדה אלא שספק לו
אם נגע בקר אם לא. וספק
הוא ספיקא הוא טמא
(רש"י ב"ב ו').

